

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII KADENCJA**

Warszawa, dnia 4 lutego 2009 r.

Druk nr 447

**Pan
Bogdan BORUSEWICZ
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 84 ust. 1 Regulaminu Senatu my, niżej podpisani senatorowie,
wnosimy projekt uchwały

w sprawie uczczenia pamięci Lecha Bądkowskiego.

Do reprezentowania nas w dalszych pracach nad tym projektem uchwały upoważniamy
senatora Kazimierza Kleinę.

(-) Kazimierz Kleina

(-) Michał Okła

(-) Jan Rulewski

(-) Władysław Sidorowicz

(-) Grażyna Sztark

(-) Jan Wyrowiński

(-) Marek Ziółkowski

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
w sprawie uczczenia pamięci Lecha Bądkowskiego

Senat Rzeczypospolitej Polskiej

w 25. rocznicę śmierci

Lecha Bądkowskiego

wobec Jego wielkich zasług dla odrodzenia suwerennego państwa polskiego,
wdzięczny za Jego świadectwo niezłomnego patriotyzmu i zaangażowania obywatelskiego,
przypominając Jego bohaterską postawę w bitwie pod Narwikiem,
pomny Jego szczególnego zaangażowania w powstanie Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego,
uznając, Jego zasługi w rozwoju kaszubsko-pomorskiej myśli społecznej i politycznej,
doceniając Jego starania o wyzwolenie dla dobra Polski potencjału drzemiącego we
wspólnotach regionalnych,
pragnąc utrwalić pamięć o odważnym pisarzu i dziennikarzu, któremu szczególnie bliska była
tematyka morska i pomorska,
podkreślając Jego szczególną rolę jako członka Prezydium i rzecznika prasowego
Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego w Stoczni Gdańskiej oraz sygnatariusza
Porozumień Sierpniowych w powstaniu NSZZ *Solidarność*,
przypominając, że Jego pogrzeb w atmosferze stanu wojennego stał się manifestacją opozycji
antykomunistycznej,

składa hołd

wybitnemu Pomorzaninowi

pisarzowi, żołnierzowi, obywatelowi – rzecznikowi samorządnej Rzeczypospolitej.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej
„Monitor Polski”

UZASADNIENIE

Lech Bądkowski urodził się w 1920 r. w Toruniu i w tym mieście ukończył Gimnazjum Klasyczne im. Mikołaja Kopernika.

W 1939 r. jako dowódca plutonu walczył w bitwie nad Bzurą, zaś w kwietniu 1940 r. walczył z Niemcami w szeregach Samodzielnej Brygady Strzelców Podhalańskich w Norwegii, gdzie wyróżnił się szczególnym męstwem w bitwie pod Narwikiem, za co gen. Sikorski odznaczył go Krzyżami Srebrnymi (V klasy) Orderu Virtuti Militari. Służąc w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie przeszedł przeszkolenie dla cichociemnych. Działając na polu społeczno-politycznym w Wielkiej Brytanii był współtwórcą i przywódcą Ruchu Pomorskiego i Związku Pomorskiego. Swoją wizję Pomorza zaprezentował w szkicu historyczno-ideologicznym *Pomorska myśl polityczna*, wydanej w Londynie w 1945 roku. Głosił w nim potrzebę rozwoju Polski w oparciu o potencjał historycznych regionów. W 1946 r. ukończył Studium Języka i Kultury Angielskiej na Uniwersytecie Cambridge.

W 1946 r. wrócił do Polski i zamieszkał w Gdyni, a od 1951 r. w Gdańsku. W kraju poświęcił się pracy dziennikarskiej i literackiej skupionej głównie na tematyce pomorskiej. Od 1953 r. działał w Związku Literatów Polskich, a w latach 1957-1966 był prezesem oddziału gdańskiego tej organizacji.

Lech Bądkowski szczególnie zasłużył się jako współtwórca w 1956 r. Zrzeszenia Kaszubskiego, które w 1964 r. poszerzyło formułę działalności i zmieniło nazwę na Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie. Przez wiele lat Lech Bądkowski był jednym z głównych liderów tej pierwszej w dziejach ogólnokaszubskiej organizacji, która za cel postawiła sobie wszechstronny rozwój społeczny, kulturalny i gospodarczy Kaszub, Kociewia i całego Pomorza. Szczególną wagę przywiązywał Bądkowski do przygotowywania do działalności publicznej i kształtowania postaw obywatelskich młodzieży kaszubsko-pomorskiej. W 1962 r. założył działający do dziś Klub Studencki *Pomorania*.

W 1968 r. Bądkowski wraz z pisarzami gdańskimi Różą Ostrowską i Franciszkiem Fenikowskim zaprotestował przeciwko wydarzeniom marcowym. W drugiej połowie lat 70. nawiązał bliską współpracę z opozycją demokratyczną, stając się wychowawcą i duchowym opiekunem wielu młodych zaczynających swą opozycyjną działalność.

W pamiętnym Sierpniu 1980 r. Lech Bądkowski jako przedstawiciel literatów Wybrzeża oficjalnie poparł strajkujących stoczniowców Stoczni Gdańskiej im. Lenina. Na prośbę Lecha Wałęsy od 21 sierpnia 1980 r. był członkiem Prezydium Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego i jego rzecznikiem prasowym. Autorytet i doświadczenie Bądkowskiego oraz

znajomość języków obcych bardzo przydały się MKS-owi i dziennikarzom z zagranicznych mediów. Był sygnatariuszem Porozumień Sierpniowych, a następnie zaangażował się w tworzenie struktur *Solidarności*.

W 1981 r. Lech Bądkowski doprowadził do uruchomienia ogólnopolskiego tygodnika społeczno-kulturalnego pod tytułem *Samorządność* i objął funkcję jego redaktora naczelnego. Był bowiem Bądkowski prekursorem w Polsce idei samorządowej i nowoczesnego regionalizmu.

W stanie wojennym Lech Bądkowski stał się oparciem moralnym dla wielu ludzi. Jego pogrzeb w Gdańsku w lutym 1984 r., w którym uczestniczyły tysiące osób, stał się manifestacją opozycji przeciw komunistycznemu rządowi. Na jego nagrobku umieszczona jest rzeźba kaszubskiego gryfa z napisem: *Lech Bądkowski – pisarz, żołnierz, obywatel*.

W 2006 r. Prezydent RP odznaczył pośmiertnie Lecha Bądkowskiego Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej przypominając sylwetkę Lecha Bądkowskiego w 25 rocznicę jego śmierci złoży hołd temu wybitnemu Pomorzanie – rzecznikowi samorządnej Rzeczypospolitej. Jego obywatelska postawa może być wzorem dla wielu młodych ludzi.